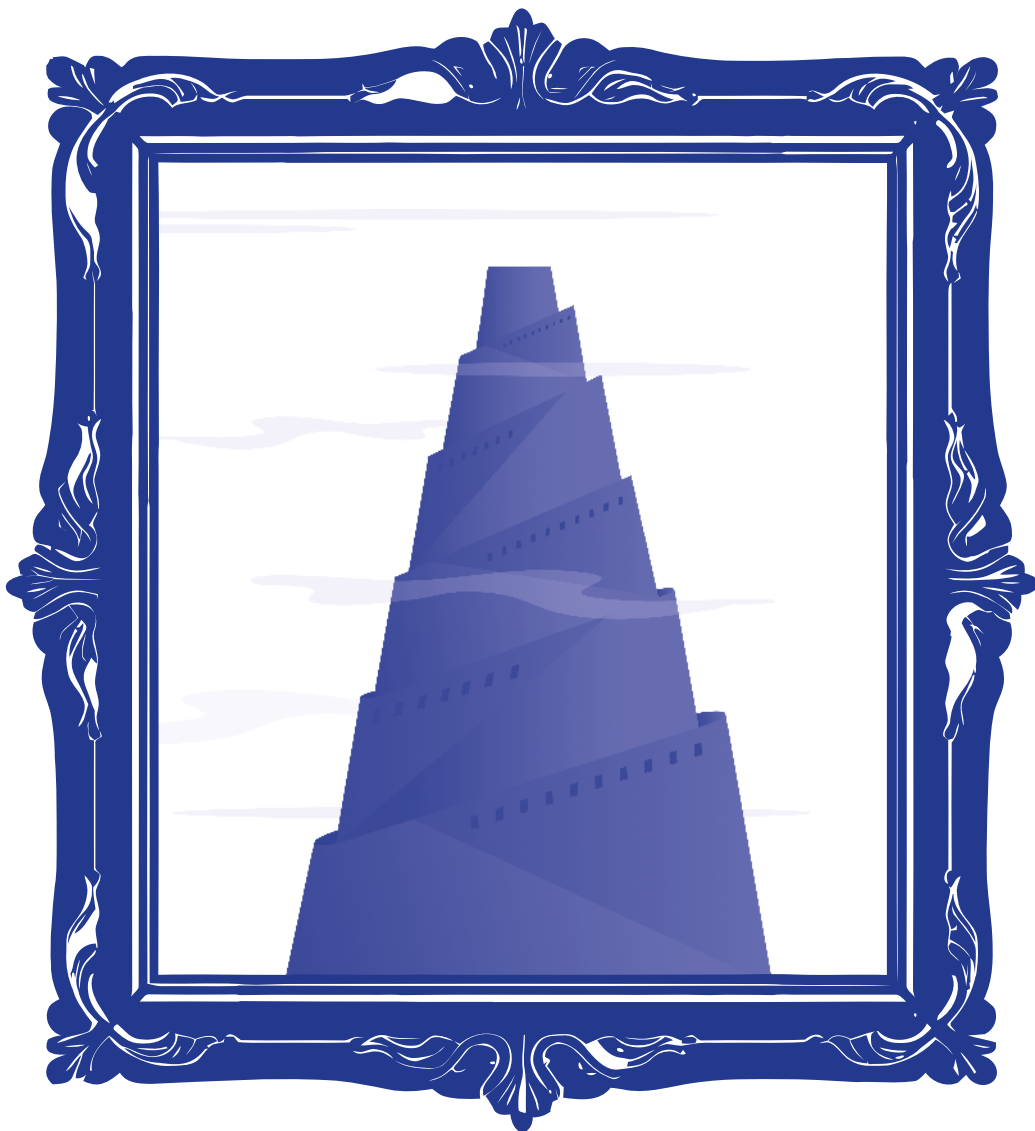


Stefan Kroese

voorzitter raad van bestuur Noordwest Ziekenhuisgroep

EEN HABSBURGSE TRANSFORMATIE

Een van de hoogtepunten van elke trip naar Wenen zou een bezoek aan het Kunsthistorisches Museum moeten zijn. Afgelopen januari werd ik op een doordgewone donderdagmiddag door een deskundige gids ondergedompeld in dit prachtige gebouw. Een wereld van lang vervlogen tijden die toch een verrassend actuele boodschap bleek te bevatten voor ons gezelschap van zorgbestuurders.



De Toren van Babel

Letterlijk het eerste schilderij waar je pontificaal tegen aanloopt op de eerste verdieping is meteen een van de beroemdste: De Toren van Babel van Pieter Bruegel, uit 1563. Dit schilderij symboliseert onder andere de ambitie van mensen om altijd het hoogst mogelijk doel te bereiken. Creatief en ambitieus als de mens is, vertrouwt hij blind op zijn eigen kunnen en op de onbegrensde mogelijkheden van technologie.

Op het grote doek zijn meer dan duizend mensen te zien, die allemaal hard aan het werk zijn aan ogenschijnlijk hetzelfde doel. Iedereen doet nuttig werk; spullen sjouwen, houtbalken optakelen, muren metselen, et cetera. Maar tegelijkertijd wacht niemand op elkaar of maakt duidelijke afspraken, met als gevolg dat er op fundamenten die nog niet af zijn toch al nieuwe bouwdelen verrijzen. Dit beeld correspondeert in mijn optiek goed met de discussie over het Integraal Zorg Akkoord en het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord die wij die week voerden in Wenen.

Hetzelfde doel?

Hebben wij eigenlijk wel hetzelfde (hoogste) doel met al deze akkoorden? Gaat het er nou vooral om de toekomstige zorgvraag op te kunnen vangen of willen wij de gezondheid en het welzijn van burgers daadwerkelijk verbeteren? Doen we het echt voor de patiënt en zo ja, hoe kan het dan dat de Patiëntenfederatie hun stem onvoldoende vindt doorlinken? Als we collectief zeggen dat we naar 'de voorkant van het systeem' willen bewegen, begrijpen we dan allemaal precies van elkaar wat we bedoelen en verwachten? Nog belangrijker; leren we nu van elkaar of zetten we in ons ongeduld liever de volgende bouwlaag er alvast op, zonder zeker te weten of het hele systeem hier beter van wordt? Een gedachte die ik helaas ook niet tegen kan houden is dat een transformatie-aanvraag-proces inmiddels behoorlijk wat kenmerken van een Babylonische spraakverwarring vertoont.

Integraal Zorg Akkoord in Wenen

Ben ik dan sceptisch over het IZA en het Nederlandse zorgsysteem na het bezoek aan allerlei zorg- en welzijnsinstellingen in Oostenrijk? Het antwoord is paradoxaal genoeg nee. Sterker nog, mijn afdronk is dat juist in Wenen een IZA zou moeten starten. In Nederland hebben we dan weliswaar een ambigue beeld, in Wenen hoor ik zorgbestuurders pleiten om het hele maatschappelijke debat niet eens aan te gaan, omdat ze niet geloven in transparantie en duidelijkheid richting hun eigen burgers. Dat is in mijn optiek de les van een week Wenen: niet doodzwijgen, maar expliciteren en doorvragen bij elkaar, net zolang totdat we ons gezamenlijke doel helder hebben.

Ambitie

Wat na een middag in het Kunsthistorisch Museum bekijft - deze overdadige schatkamer vol pracht en praal uit de Habsburgse dynastie - is dit; wie ergens tijd, toewijding, betrokkenheid én voldoende middelen in investeert, kan iets creëren dat tot lang na het einde van een tijdperk tot de verbeelding blijft spreken. En dat lijkt mij een mooie ambitie voor onze zorg- en welzijnstransformatie zeg ik met een vleugje Bruegelse overmoed.

“Hebben wij eigenlijk wel hetzelfde (hoogste) doel met al deze akkoorden?”

